

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

1–5 січня 2012 року № 1 (424)

З НОВИМ РОКОМ І РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Дорогий Український народе! Від імені Конгресу Українських Націоналістів вітаю з Новим, 2012 роком і Різдвом Христовим!

У колядках, які співали у часи Визвольних Змагань, наші батьки і діди просили Новонародженого Ісуса:

"Просимо Тебе, Царю,
Просимо всі нині,
Даруй волю, щастя, долю
Нашій неньці Україні…"

І висловлювали у колядках віру, що

"Князь віків – слави,
Зітре на світі
Змііні лави…"

Так було під час опору українців "змііним лавам" безбожної "большевицької" Москви і нацистської Німеччини.

Минуло двадцять років, як на мапі світу серед інших країн з'явилася незалежна Українська держава. Вона народилася, як втілення ідеалів, за які впродовж століть боролись і вмирали найкращі сини і дочки України. Та чи маємо ми сьогодні таку Україну, про яку вони мріяли? І чи не дивляться вони з докором на нас із небес?

Ми здобули державність, але не вміємо її захистити і утвердити. Чому? Хіба не тому, що нинішні неукраїнські правителі так легко зраджують свій народ, женучись за прихильністю кремлівської влади і матеріальним зиском, сіючи розбрат і чвари?

Підступи Ірода – тепер уже не тільки у вигляді зовнішньої, а й внутрішньої окупації країни темними силами корупціонерів, злодіїв і шахраїв – ми спроможні перемогти тільки в один спосіб – долаючи в самих собі гріх і народжуючи в собі Нову Людину.

Маємо ретельно вивчати уроки історії, особливо сторінки наших трагічних поразок і падінь, які не можна забувати. Сьогодні, як ніколи, існує потреба переосмислення всього недоброго і злого в нашій історії для подальшого його перетворення на добро. І це перетворення повинно відбутися в кожному із нас через духовне зростання. Бо тільки тоді серед нас зросте нове покоління політиків, які зречуться служіння золотому теляті і новітньому Вавилону, коли в нашій українській громаді не буде місця підозрам, заздрості, ворожнечі. Коли ми, звичайні слабкі люди, блукаючи серед темряви життя, знайдемо Бога, коли сяйво віфлеємської зірки крізь бурю і негоду приведе нас разом із волхвами до Того, Хто провістить: "Я – дорога, і правда, і життя" (Іоан.14:6)

Тож зростаємо у любові – любові до Богом береженої Української землі, до рідного народу, до свого ближнього. І любов'ю переможемо зло!

Прагнучи досягнути моральних і духовних чеснот, завжди пам'ятаймо про Українських Героїв. 2012-й рік Конгрес Українських Націоналістів проголосив Роком Голови Проводу ОУН Ярослава Стецька, 100-ліття якого відзначатимемо 19 січня. А 14 жовтня, на свято Покрови, в День 70-річчя Української Повстанської Армії, вшануємо її нескорених вояків – лицарів свободи і честі.

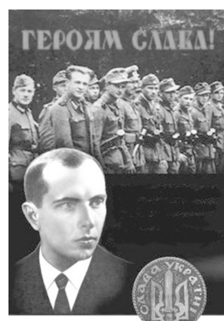
Зичу Вам і всій нашій славній Україні з Божого благословення княжої мудрості, козацької звитяги і повстанських чеснот у здобутті гідного життя для української Нації, її добра і творчого розквіту.

Христос народився! Славімо Його!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ІДЕЯ ТА ЧИН

СТЕПАН БАНДЕРА – ГЕРОЙ УКРАЇНИ!

Першого січня Київська міська та Київська обласна організації Конгресу Українських Націоналістів разом з ВО "Свобода" проведуть смолоскипову ходу центром Києва на честь 103 -ї річниці від дня народження Провідника ОУН(р) та усієї української нації Степана Бандери.

Збір в офісі КУН о 17.00. Хода розпочнеться о 18.00 від пам'ятника Тарасові Шевченку та пройде бульваром Шевченка, Хрещатиком. Завершиться хода мітингом на Майдані Незалежності.

Після мітингу націоналісти пройдуть до місця, де, за їх переконанням, у майбутньому має постати пам'ятник Степанові Бандері у Києві, а саме, на вулиці Грушевського, між стадіоном "Динамо" та Національною парламентською бібліотекою. Націоналісти встановлять там табличку з відповідним написом та покладуть квіти на місці майбутнього пам'ятника.

Прес-служба КУН

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ

Слова: Олександра Кониського.
Музика: Миколи Лисенка.

Боже Великий, Єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням
Ти її осіни.

Світлом науки і знання
Нас, дітей, просвіти,
В чистій любові до краю,
Ти нас, Боже, зрости.

Молимось, Боже єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки й щедроти
Ти на люд наш зверни!

Дай йому волю, дай йому долю,
Дай доброго світу, щастя,
Дай, Боже, народу
І многая, многая літа!

ДО 103-ої РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОВІДНИКА НАЦІЇ СТЕПАНА БАНДЕРИ

ГОРДЕ СЛОВО – БАНДЕРІВЦІ!

Бандерівці! Як часто ми чули це слово під час довголітнього перебування в неволі, скільки гордості було в ньому, коли його вимовляли вороги Москви і комунізму; скільки було ненависті, коли його викрикували чекісти.

Бандерівці! Це був для нас бойовий клич, гасло. Бандерівці! Звивалося полум'я, що його не могла згасити найстрашніша буря терору.

Я – Бандерівець! Хто міг таке твердити, той був найхоробріший з хоробрих. Бути Бандерівцем означало бути "упривілейованим", але цього привілею неможна було дістати як подарунок, його треба було вибороти, витерпіти. Одне слово, для Бандерівця не було більшого відзначення, як бути Бандерівцем.

Бандерівці! Де тільки не лунало це слово! Воно лунало під час великих повстань в'язнів в СССР. Всюди, там, де спалахували вогні протиборства насильству, Бандерівці творили авангард. Так було в Норильську, так було в Воркуті, так було в Кінгірі. Серцем і розумом наростаючого повстання були Бандерівці.

Ґенерал Айзенхауер, генерал Де Голь, канцлер Аденауер – безперечно великі мужі і вороги комунізму, але жоден в'язень чи засланець-українець не ждав від них визволення з московсько-комуністичної неволі. Цього визволення очікували тільки від однієї людини, – сподіваючись лише на Бандеру. Для мільйонів українців за колючим дротом слово Бандера мало вартість цілої армії. Це впливало на всіх велетенською силою, не зважаючи на те, що ми були відірвані від рідного краю. БАНДЕРА – наш провідник! Бандера був провідником не лише однієї ОУН, він був провідником усього народу, поневоленого, але не скореного.

Провідництво Бандери визнавали свідомі Українці, бо понад партійним розходженням височіло одне слово – Бог і Україна!

Бандера – це Україна!

Закінчення на 2-й стор.

ГОСПОДИ, ПОМИЛУЙ НАС

Слова та музика: Тараса Петриненка.

Навіть на останнім рубежі
Промінь віри в нас ще не погас,
Боже, Україну збережи,
Господи, помилуй нас.
Нам свою всемилість покажи
Правдою повсюди й повсякчас,
Боже, Україну збережи,

Господи, помилуй нас.
Помилуй, Господи,
Помилуй ,Господи,
Господи, помилуй нас.

В наших грудях кулі і ножі,
Нас розіп'ято й знищено не раз,
Боже, Україну збережи,
Господи, помилуй нас.
І з колін піднятись поможи
І благослови у добрий час
Боже, Україну збережи,
Господи, помилуй нас.

Наші душі нидіють в іржі,
Але промінь віри не погас,
Боже, Україну збережи,
Господи, помилуй нас.
Грішні діти - діти не чужі,
Отче наш, почуй їх щирий глас,
Боже, Україну збережи,
Господи, помилуй нас.

ГОРДЕ СЛОВО – БАНДЕРІВЦІ!

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Коли хтось говорив про Бандеру, то думав про Україну. Обидві назви ці зливалися в одне і те саме. Бандера мав в собі найкращі і найбільші чесноти Української нації і народу.

Бандера мав своїх послідовників і прихильників не тільки серед українців, а серед інших не московських націоналістичних груп, які також вважали його своїм. Так національна революційна сила не знала жодних меж і кордонів.

Його можна було безмежно любити або безмежно ненавидіти. І це останнє робили не лише московські комуністи, а й російські шовіністи, навіть у таборах примусової праці, бо бачили в ньому ворога, знищувача московської імперії.

Так само, як вбивство московськими агентами Симона Петлюри, Євгена Коновальця, Романа Шухевича – командира УПА не могли припинити української визвольної боротьби, так само вбивство Степана Бандери не поставило на коліна Українських Націоналістів. Навіть мертвий С.Бандера надалі залишається найбільшим і найгрізнішим ворогом Москви.

Нехай сьогодні всі згадають тих лицарів – провідників: і Президент, і міністри, і всі чиновники, і хай вони подумають, чи живуть так у своїх вчинках, віддаючи все народу, як віддали наші провідники Є.Коновалець, Р.Шухевич, С.Бандера, на вівтар боротьби за Українську Самостійну Державу свої життя.

Хай дух С.Бандери живе і житиме вічно всюди, де залишилися його борці – в Україні і в діаспорі. Цим борцям – воякам УПА під прапором С.Бандери, з яким довелося нам жити і боротися, він залишиться в серці і душі як найкращий спомин нашого життя. І якби довелося повторити той пройдений нами шлях боротьби, – ми готові. Думаю, так скажуть і мої друзі.

Слава у віках провідникові нації Степанові Бандері!

Слава всім, хто віддав життя за волю України!

Слава Українській нації! Слава Україні!

Фотій ВОЛОДИМИРСЬКИЙ,
Голова Братства ОУН-УПА Карпатського Краю

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Патріарха Київського і всієї Руси-України ФІЛАРЕТА

Преосвященним архіпастирям, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Української Православної Церкви Київського Патріархату

Дорогі браття і сестри!

Христос народився! Славімо Його!

Цього року ми святкуємо Різдво Христове у складних, а багато хто й у тяжких умовах життя. Чому світ став таким жорстоким? Чому невелика частина суспільства багатіє, а більшість страждає? Чому так багато неправди, жорстокості й соціальної несправедливості?

Відповідь може бути тільки одна: людство відкинуло Бога – як центр історичного процесу – і на Його місце поставило людину з її правами. Європейська цивілізація, в основі якої лежить християнство, керована вічними духовними цінностями, створила неперевершені матеріальні цінності. Але сьогодні християнський світ став не таким, яким він був раніше. У наш час християни поділяються на практикуючих і непрактикуючих. Практикуючі християни не тільки вірять у Бога, але й моляться Йому, відвідуючи храми Божі, і живуть за Його заповідями. Непрактикуючі християни – це ті, що прийняли таїнство хрещення, але живуть без Бога, за законами гріховного світу. Таких у європейській цивілізації, в тому числі і в Україні, – переважна більшість. Правдивих християн мало. Тому рівень моралі в суспільстві пішов на спад, християнські шлюби майже зруйновані. Навіть у церковному середовищі мораль знецінюється. Не лише миряни, але й священнослужителі забувають про своє високе християнське покликання. Ось чому нам так важко живеться на землі.

Таким же гріховним і навіть набагато гіршим був світ до народження Христа Спасителя, Сина Божого. Людина не могла звільнитися від гріха, який є причиною всіх страждань і смерті. Тому Син Божий – Творець всесвіту – прийшов на допомогу людству. Яким чином?

Він, будучи Богом, принизив Себе і став людиною – такою, як кожний із нас, тільки безгрішною. Народившись від Пресвятої Діви Марії, Він не перестав бути істинним Богом. Своїми стражданнями, смертю і воскресінням Він подолав гріх і смерть у людській природі – цим оновив наше єство і став Спасителем.

Сьогодні ми святкуємо початок нашого визволення від гріха і смерті, яким є Різдво Христове. Бо без Різдва Христового, тобто без втілення Сина Божого, не відбулося б оновлення людської природи.

Християни стали носіями цієї оновленої людської природи. Вони змінили світ, духовно переродили та оновили його. Але досягли цього, як і Христос, шляхом страждання, мучеництва, великих подвигів.

Якщо людська природа оновлена й у світі живе більше двох мільярдів християн, то чому світ став таким гріховним? Чому, зокрема, український народ страждає? Тому, що християни не провадять християнський спосіб життя, – живуть не по правді, не чують голосу совісті, шукають насолод, несправедливо збагачуються, не бачать навколо себе бідних лазарів!

Різдво Христове принесло радість усьому світу, всім народам і кожній людині, але цією радістю скористаються не всі. Апостол Павло говорить: "Невже не знаєте, що неправедники Царства Божого не успадкують? Не обманюйте себе: ні блудники, ні ідолослужителі (а ті, що поклоняються мамоні, тобто багатству, також є ідолослужителями. – П.Ф.), ні перелюбники… ні злодії, ні лихварі, ні п'яниці, ні лихословці, ні хижаки – Царства Божого не успадкують" (1 Кор. 6: 9–10).

Необхідно серйозно задуматися над тим, як наповнити християнським духом усі сфери суспільного життя: науку та освіту, культуру та охорону здоров'я, державотворення та підприємництво, політику та дозвілля. Це треба робити не лише заради Царства Божого і вічного життя, а навіть заради самозбереження. Духовне відродження можливе тільки в Бозі та в любові до Нього і до людей. Кожен повинен не тільки вірити в Бога, але й любити Його, – не лише із вдячності (бо Він принизив Себе, будучи Богом, народився в печері та немовлям був покладений у ясла), але головним чином тому, що в любові до Бога полягає сутність життя розумних істот. Ось чому Ісус Христос сказав, що любов до Бога – це перша і найбільша заповідь. Друга заповідь Божа – любити ближнього, як самого себе (Мф. 22: 36-40).

Релігійне протистояння серед Православних Церков не сприяє ні духовному відродженню, ні консолідації українського суспільства. Останнім часом з'явилася надія на утворення єдиної Помісної Української Православної Церкви, але зовнішні та внутрішні противники цієї святої справи свідомо чи несвідомо стоять на перешкоді. Однак, незважаючи на всі труднощі, в Україні буде єдина Православна Церква!

Цього святкового різдвяного дня сердечно вітаю вас, дорогі браття і сестри, і всіх християн України з Різдвом Христовим і з Новим роком. Поздоровляю зі святом українців, розсіяних по всьому світу, в Америці і в Канаді, в Європі і в Австралії, які люблять свою Батьківщину і вболівають за нашу Українську державу. Вітаю з Різдвом Христовим Президента України Віктора Януковича, Верховну Раду, Український уряд і Збройні сили України. Нехай Господь, за молитвами Церкви, надихне їх служити українському народу за заповідями Божими і вести нашу державу європейським шляхом розвитку з Богом у душі.

У ці різдвяні дні помолимося, щоб Господь зігрів наші домівки, зміцнив здоров'я і наповнив наші спустошені душі миром і радістю.

Прославляючи народження Христа Спасителя, дякуємо Йому за всі Його благодіяння для нас, за радість і скорботи, за Його безмежну любов до нас, грішних. Нехай Господь буде милостивим до нас у Новому році у випробуваннях нашої віри та любові до України, і нехай омине нас чаша Його праведного гніву за гріхи і беззаконня наші.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який народився у Віфлеємській печері від Пречистої Діви Марії, нехай буде з усіма нами!

Христос народився!
Славімо Його!

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ДРУГА

21 грудня у приміщенні Центру національного відродження імені Степана Бандери відбулась презентація книжки "Іван Гавдида – творець нової епопеї".

Презентація була побудована таким чином, що разом зі спогадами про загиблого порушувалися питання суспільно-політичного життя України. Була відзначена робота Івана Гавдиди на Сході України та з громадами українців за кордоном, діяльність, спрямована на виховання молодого покоління, теоретичні розробки соціальних аспектів українського націоналізму, питання об'єднання організацій державницького спрямування і створення єдиної Української Церкви. Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь у своєму виступі зазначив, що "втрата Івана Гавдиди була надзвичайно важким випробуванням для всіх, хто знав його близько. Іван був світлою людиною та вмів безсторонньо оцінити кожного, хто траплявся йому на шляху, вмів знайти спільну мову і з літніми людьми, і з молоддю, і з селянами, і з можновладцями. Іван жив інтересами нації. Він вирізнявся серед багатьох своїм стратегічним мисленням у поєднанні з практичністю та високою працездатністю. Всім нам його зараз дуже бракує".

Також спогадами про Івана та враженнями від збірника поділилися упорядник видання Віктор Рог, голова УВКР Михайло Ратушний, професор Києво-Могилянської Академії Вадим Наумов, друзі Івана Ольга Різниченко та Олег Матківський, Голова ОУН (б) в 2001– 2010 роках Андрій Гайдамаха.

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Блаженнішого Святослава

Високопреосвященним і Преосвященним Архієпископам та Митрополитам, боголюбивим єпископам, всечесному духовенству, преподобному монашеству, возлюбленим братам і сестрам, в Україні та на поселеннях у світі сущим

Христос народжується – славте!
Христос із небес – зустрічайте!
Христос на землі – бадьортеся!
Канон Утрені Різдва Христового

Дорогі у Христі!

Цими словами із канону різдвяної Утрені хочу привітати всіх вас зі світлим святом Різдва Христового. Сьогодні Христова Церква закликає нас не просто вкотре відзначати це свято, а й запрошує прославляти, зустрічати Бога, який прийшов до нас у людському тілі, та кріпитися присутністю цього небесного Дитяти.

"Христос народжується – славте!" Це запрошення набирає для нас особливого значення, коли приєднаємося до безпосередніх учасників і свідків події цього дивного народження. Ті, хто славить новонародженого Божого Сина, – це передусім небесні ангели. Це вони відкривають перед пастирями, які стоять вночі на сторожі своїх отар, чудесну новину про народження Сина Божого, співаючи величну пісню: "-Слава на висотах Богові, а на землі мир людям його вподобання" (Лк. 2, 14). Чи не вперше ангельські сили стають поруч з людьми і разом з ними творять один-єдиний народ, небесний і земний хор. Ця вселенська прослава, яка лунає єдиним багатоголоссям неба і землі, наче показує, що у таїнстві воплочення Сина Божого небесна і божественна дійсність поєднується з людиною, з її історією, минулим, сучасним і майбутнім. У цьому таїнственному поєднанні в особі новонародженого Ісуса Христа, Бога і людини, відбувається обмін дарами між ними: Творець відкриває повноту свого вічного життя людині, а життя людини вповні відкривається Богові, стає простором Його присутності та діяння. Ось чому славити новонародженого Спасителя – означає насамперед відкрити Його присутність у нашому житті. Сьогодні Бог дійсно є з нами, у сучасному моменті історії нашого народу, того об'єднаного Божого люду, який від ангелів вчиться, як гідно предстояти перед Богом і Його величати. Прославляючи різдвяною колядою народженого Спасителя, ми разом з ангелами сповіщаємо прихід небесної радості, що усуває земний смуток і розпач, даруючи людині дар вічного життя із Богом.

"Христос із небес – зустрічайте!" Зустрічаючи Сина Божого, який в людському тілі прийшов на світ, ми визнаємо, що сам Бог захотів увійти в життя кожного з нас, аби на себе взяти всі наші провини, недуги, болі й негаразди, а нам дарувати своє вічне блаженство та щастя. Момент, коли Спаситель торкається кожного із нас зокрема та силою і діянням Святого Духа вносить своє вічне життя у наше людське життя, ми називаємо Святим Таїнством. Таких Таїнств у Христовій Церкві є сім: Хрещення, Миропомазання, Євхаристія, Покаяння, Священство, Подружжя та Єлеопомазання. Ці Таїнства є плодами і наслідками народження Бога у людському тілі. Щоразу, коли ми приймаємо і беремо участь у тому чи іншому Святому Таїнстві, нам дається великий дар зустрічі з Христом-Господом, а ця зустріч переображує наше життя, наповнюючи його любов'ю Отця, благодаттю Сина і силою Святого Духа. Таким чином Божа присутність через Святі Таїнства робить нас учасниками Божого життя, згідно зі словами св. Атанасія: "Бог став людиною, щоб людина могла стати богом за благодаттю". Цю благодать Христового Різдва особливо важливо для нас відкрити і оцінити у цьому Новому 2012 році, який наша Церква, у її підготовці до святкувань 1025-річчя Хрещення Русі-України, присвячує Святим Таїнствам. Отож, зустріти новонародженого Христа сьогодні можна передусім у Святих Таїнствах, особливо в Євхаристії, яка є центром і вершиною всього життя Церкви. Нашою живою участю у Святих Таїнствах, зокрема Покаянні та Євхаристії, ми найкраще зможемо підготуватися та відсвяткувати цьогорічне Різдво Господа нашого Ісуса Христа. А впродовж цього Нового року стараймося глибше збагнути і відкрити для себе безцінний скарб Святих Таїнств у Христовій Церкві та користати з них на наше освячення і спасіння.

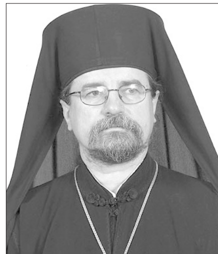
"Христос на землі – бадьортеся!" У цю таїнственну різдвяну ніч небесний ангел-благовісник каже нам, як колись вівчарям: "Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу!" (Лк. 2, 10). Сьогодні ми, на жаль, мусимо ствердити, що в наше українське суспільство повертаються різні страхи минулого. Навіть після двадцятьох років будівництва Української держави ми є чомусь надалі стривожені тим, чи справді збережемо її незалежність, волю та українську самобутність. Страхаємося некерованості світових економічних криз і новітніх форм соціального та національного поневолення. Тому ця ангельська благовість: "Не бійтеся!" – має з особливою силою промовити нині до наших сердець. "Христос на землі – бадьортеся!" – співає сьогодні Христова Церква. Бадьорімося всі ми, бо присутність на землі воплоченого Христа – нашого Спаса – це для нас джерело невимовної сили й надії в нашому земному житті з його змаганнями та випробуваннями. Лише у Його народженні, у Різдві незмінного і вічного Бога, народжується нове й краще майбутнє, яке дає зміст і певність нашому теперішньому. Хто сьогодні віднайшов свою надію у маленькій Дитині – новонародженому Спасителеві, той вже знайшов допомогу і силу для свого непростого, мінливого та непевного сьогодення.

Дорогі в Христі! У цей світлий і радісний день славмо новонародженого Ісуса нашою прабатьківською колядою. Нехай вона сьогодні усуне з наших сердець усякий страх і смуток. Зустрічаймо сьогодні Предвічного Бога відкритим серцем і сповняймося Його небесною благодаттю, радістю та миром. Нехай ця різдвяна радість підбадьорить і скріпить нас у нашій щоденній праці та молитві, дарує єдність і злагоду в наших громадах. Нехай різдвяна зірка, що колись привела мудреців до вертепу, де спочивав Цар віків, освітить нам дорогу до нашого майбутнього в Христі-Ісусі.

Христос рождається!
Славімо Його!

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

архієпископа Харківського і Полтавського ІГОРЯ

всечесному священству й побожним мирянам Харківсько-Полтавської єпархії Української Автокефальної Православної Церкви

Всечесні Отці!
Дорогі Брати і Сестри!

У ці святкові різдвяні дні серце кожного християнина лине до Вифлеєму. Весь сорокаденний піст, що впроваджує нас у таємницю воплочення Божого Сина, є нашою духовною прощею до ясел із Немовлятком Христом. Євангельське слово осяває і спрямовує нашу подорож, ніби вифлеємська зірка. Воно допомагає нам відчути своїми попутниками і трьох східних мудреців, і наївних пастушків, вражених ангельським хором. Напевне, ми ніколи не відчуваємо себе настільки згуртованими в одну християнську родину, як нині, в різдвяні свята. Здається, увесь світ з'юрмився біля вертепу, а над ним лине без кінця повторюване питання: "Де народжений Цар Юдейський?" (Мт. 2:2).

Але Сам Цар Христос, щойно прийшовши в світ, змушений вирушати геть від Давидового міста – Вифлеєму, від завмерлих в очікуванні Месії Юдеї та Галилеї. Він іде шляхом проданого в рабство Йосифа Прекрасного. Свята Родина – Йосиф Обручник, Пречиста Богородиця й Немовлятко Ісус – простує до Єгипту, країни неволі, де її предки гинули від виснажливої праці на фараона, зазнавали принижень і визиску, прирікалися на винищення. Бо "Ангел Господній з'явивсь у сні Йосифові та й сказав: Уставай, візьми Дитятко та матір Його, і втікай до Єгипту, і там зоставайся, аж поки скажу тобі, бо Дитятка шукатиме Ірод, щоб Його погубити" (Мт. 2:13).

Та чи була подорож до Єгипту лише втечею від несамовитого тирана, який заповзявся був знищити свого ймовірного суперника? Євангелист Матей пояснює перебування в Єгипті сповненням старозавітного пророцтва: "Із Єгипту покликав Я Сина Свого" (Мт. 2:15), яке він знайшов у книзі Осії, написаній у трагічні дні падіння Ізраїльського царства, завойованого Асирією (Ос. 11:1). Осія, спостерігаючи початок нової, асирійської неволі, що повторювала гіркий досвід єгипетської, шукає в майбутньому ознаки завершення епохи рабського животіння. Він передчуває грізні випробування, розуміє їхні причини – зраду заповіту з Богом, укладеного на Синайській горі. І розрадою для пророка Осії стає побачене в далекому майбутньому відновлення зруйнованого союзу творіння й Творця, позначене поверненням Сина Людського з Єгипту.

Так тимчасове повернення до країни рабства обертається в пророчих очах прологом свободи. Досвід ганебного падіння несе надію на піднесення до Бога. Саме це відчув євангелист Матей і в цьому світлі прочитав історію подорожі Святої Родини до країни, що стала символом неволі й рабства – до Єгипту.

Ми важко переживаємо власні відступи й падіння. Особливо гірко розчаровуватися в успіхах, які виявилися примарними. Віра в безперервність економічного прогресу, в зростання соціальної справедливости, у висхідний розвиток людства, у незнищенність демократичних здобутків – дуже підступна річ. Часто саме тоді, коли ми здаємося собі могутніми, непереможними, здатними на будь-які подвиги, коли світ захоплюється нами, Бог дає нам пережити повернення до власного Єгипту – в минуле, сповнене горя, рабства, ганьби.

І саме в цю мить до нас простує Христос. Він іде, аби покликати нас до справжньої, а не ілюзорної свободи. Бо без Бога будь-які політичні, економічні, технологічні успіхи виявляються фантомом. А відкочування в минуле стає необхідними ліками від влади ілюзій. Ми знов переживаємо ганьбу неволі, аби відчути необхідність Бога, Його вітцівської опіки. Ось тоді, приймаючи людське тіло, Божий Син іде до нас, аби вивести з духовних пустель країни рабства. Ми ж відкриваємо в Ньому єдину певну дорогу в майбутнє, в реальний світ відвічної гармонії творіння і Творця, що поєдналися в особі воплоченого у вифлеємському вертепі Немовлятка.

Христос народжується!
Славімо Його!

СКАРБИ НАРОДУ

НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ

У цей день землю огортає особлива тиша. Така урочиста й таємнича, що на серці мимохіть розпогоджується, і все єство твоє огортає чекання чогось незвичайного. Господині поспішають, як ніколи, з кутею, борщем, варениками. Але, хоч клопотів мали з самісінького ранку доволі – це ж таки не просто: і господарство попорати, і страв на усі свята наготувати, і звичаю в усьому дотримати, – втома не відчувається. Господарі статечно обходять двір і худобу – не забути б чого, не упустити, бо тільки наступного року справу можна буде поправити. Одинокі перехожі поспіхом женуть поперед себе свою тінь. Встигнути б. Дітям нетерпеливиться: чи скоро вже підуть з вертепом? І всі щоразу позирають на небо: коли ж бо то?

Нарешті – сталося. З'явилася Вечірня Зоря. Спершу несміливо визирнула поміж хмар, ніби справді за Іродовими вояками розглядалась, а потім засіяла, заясніла все більше, більше, більше. Понесла від Бога до людей щасливу вість. Христос родився! З'єднала Небо і Землю в радісній надії. Бог воплотився! Сповнила світ торжеством віри: явився Спаситель наш.

Сідаємо до Святої вечері. Довкола стола зібралася вся сім'я. І не тільки сім'я – родина, рід. Бо не лише живі, а й мертві приступають до цієї вечері. Ми запросили їх у своїх молитвах. Наші душі лучаться докупи, як ланки одного довгого й міцного ланцюга. Нас багато. Ми – дужі. Ми – немов єдина могутня артерія, якою пульсує кров, що живить покоління наступні, може,ще й не народжені. Ми – народ.

У цей дивний вечір химерно єднаються між собою християнство й язичництво, культ духовного і земного, і ми, не роздумуючи, приймаймо його таким, яким він є. У наших щирих, відкритих для Бога серцях, дуже тихо, але владно озиваються голоси і Перуна, і Лада, і Даждьбога. І ми не лякаємося, і не соромимося їх, може, в ту єдину в році Різдв'яну ніч. Бо це голос нашого роду. Бо на те воля і ласка Божа, щоб той рід був саме таким.

У Різдв'яну ніч, кажуть, відкривається небо. Народженню Христа радуються не лише ангели й люди, а й усе живе і не живе, що є в природі. Худоба й птахи, і деревина кожна в той час між собою говорять. Справді, віща ніч.

Гість перед Різдвом – добрий знак для господарів. Тож послухайте уважно, чи не стукає хто до одвірка. І навіть якщо ви нікого не запрошували, і не приблудився ніхто до вашої оселі, ви обов'язково почуєте той легкий, але вимогливий стукіт. То – ваша пам'ять. І батька вашого, і діда, і прадіда. Пам'ять поколінь. Відчиніть широко двері перед цим дорогим гостем! Запросіть до хати. Привітайте. А коли спогади вервечкою пустяться плисти по ріці життя, покажіть той плин вашим дітям. Не дайте перерватися цій тонкій, вистріпаній життям, випаленій вогнем і кров'ю нитці. Бо тоді – смерть. Для цілого народу, для нації.

Не бійтеся спогадів, якими болючими вони б не були. Бійтеся попелу забуття, що рік за роком присипає і добро, і зло минулого. Присипає надії і події, муки і кривди, присипає людей, які відійшли. А найгірше – присипає пам'ять про те, за що вони відійшли. Струсіть цей попіл! Нехай у цей Святий вечір кожна українська сім'я, що радіє радощами і болів болями своєї Держави, залишить одне порожнє місце за накритим столом. Місце почесне, на покуті, бо увійдуть спогади і на ньому сяде чесний гість.

Може, то буде хтось з князів руських, що мечем, грудьми і розумом своїм рідну землю від напасників боронили. А може, козак запорізький, що, посічений, порубаний, кров'ю її своєю полив, але не віддав нікому. Чи Стрілець січовий, що на смерть ішов, жартуючи, з піснею, бо то – за волю. Або воїн УПА, який у безнадії й безвиході не зрадив ідеї, бо по ньому прийдуть інші. Будуть тут і ті, що загинули по Гулагах, вмерли з голоду, замерзли в сибірських снігах, з неволі вмерли на чужині – всі гідні нашої пам'яті. Засвітіть для них свічечку, щоб ясно полум'яніла. Хай у цьому чистому полум'ї згорять всі ваші негаразди, недобрі помисли, невдачі. Очистіть у ньому своє серце і зробіть там якнайбільше місця для найдорожчого Гостя, який у цю дивну ніч маленьким босим хлопченям у біленькій сорочині поспішає до вас, зігріїте його своєю любов'ю.Тоді увійдуть до вашої оселі добро і злагода, втіха і свята віра в те, що й ваша праця не буде марною. І долине спершу тихе, а потім щораз голосніше "Ра-аду-уй-ся-а-а, ой, ра-дуй-ся зе-е-емле..." І нарешті, дитяче: "Дозвольте колядувати!".

Настає Різдво.

Леся РУПНЯК

ВЕЧЕРЯ ЦІЛОГО РОДУ

Ніч перед Різдвом. Чарівна й неповторна, і щороку інша. Ми з завмиранням серця й глибокою вірою поринаємо в її магію. Адже все, що відбувається в цю ніч, віщує, яким буде весь наступний рік. Тому на Святвечір в кожній оселі господарі творять образ Достатку. Дім сяє чистотою, гарно прибраний і прикрашений. Вінцем Достатку є, звичайно, стіл, він аж вгинається від страв, яких повинно бути дванадцять. Цікаво, але на цій цифрі сходяться всі, хоча порізному її трактують. Астрологи, зокрема, беруть за основу магію чисел; теологи вдаються до історичних аналогів – апостолів було дванадцять; етнографи більше схиляються до думки, що кількість страв на святвечірньому столі пов'язана з календарною обрядовістю. Кожному місяцеві належиться якась страва, а загалом на столі має бути все, що росте в саду й на городі, звідси – й пісний стіл як пожертва Богові за добрий урожай та очікування в новому році врожаю ще кращого. При цьому кожна страва має прадавню символіку.

Головною на столі є, звичайно, кутя. Вона асоціюється у нас виключно з Різдвяними святами. Однак у давнину її готували ще й на поминки. В коливі – так називалася ця їжа в поминальному обряді – з часом пшеницю замінили рисом, а кутя залишилася особливим і обов'язковим атрибутом Різдва. Однак незмінною є її поминальна символіка – їжа для душ. Адже поминки – остання спільна трапеза померлого з живими. В давнину вірили, що душа покійника присутня на цьому обіді і споживає саме кутю та ще капусту, яку й понині обов'язково подають на

поминках. При нагоді пригадаймо собі, що передріздвяна вечеря – спільна вечеря всього роду, в якій беруть участь і померлі предки. Отже, кутя і капуста на нашому столі – на вшанування культу предків, який, зрештою, і лежав в основі давніх вірувань українців.

А ще кутя і узвар вважалися їжею богів. Не випадково саме їх ставила господиня у різдвяний сніп-дідух.

Борщ і вареники сьогодні репрезентують Україну в сучасному світі кулінарії. Однак мало хто знає, що буряк, як основний складник борщу, прийшов до нас з Риму. Римляни вважали його цілющою рослиною, що допомагала від багатьох недуг і називали "золотим яблуком". Отже борщик символізує перед усім здоров'я всієї родини. А от вареники і пампушки – це вже небесні гості. Річ у тім, що наші предки уявляли собі життя богів дуже схожим на життя в родинному колі, де Сонце і Місяць – це батько з матір'ю, ясні зіроньки – їхні доньки, а вітри й дощ – сини. Про це співається і в стародавніх колядках:

В мене батенько
ясен місяченько,
В мене матінка ясне сонейко.

Маленькі місяці й сонечка з найголовнішого продукту – хліба – маємо й на своєму столі. Обов'язковими на святковому столі були горох або квасоля, а подекуди – одне і друге. Горох віддавна символізував багатство, ним ворожили на добрий урожай, аналогічну символіку має й квасоля. До борщу ще додають вушка або млинці – та ж символіка Сонця й Місяця. А от голубці – уособлення багаточисельної й дружної родини. Не випадково народна загадка "Без вікон, без дверей повна хата людей" має кілька відгадок – маківка, гарбуз, голубець. Гриби – підземні гості, своєрідні посланці з того світу, а також плоди лісу, які мають цілющі властивості. Обов'язково – трішки меду, щоб солодко жилося. А ще – на вшанування великої трудівниці бджоли, в якої слід було вчитися і працьовитості, і мудрості. А тому свічка, яку запалюють на столі, теж колись мусіла бути з правдивого воску. Вона втілює тепло сонця, і родинного вогнища, Божу благодать. Єдиною стравою, яка має християнську символіку, є риба, адже абревіатура слів Ісус Христос Син Божий по-староєврейському читається як риба. Саме тому в багатьох місцевостях починають вечерю саме з риби.

Не обходиться вечеря й без магії. Під обрус на чотирьох кутах стола кладуть часник. Він здавна відомий, як надійний оберіг від злої сили. В Карпатах до часнику додають ще по два горішки на кожен кут: "Щоб ми так любилися, як горішки до купи тулилися".

Пам'ятаймо цей прекрасний заповіт предків наших. Бо без любові й без єдності не буде й України.

Леся РУПНЯК

ПОЗДОРОВЛЯЄМО!

Кримська організація Конгресу Українських Націоналістів сердечно вітає голову Феодосійської міської організації КУН та міської "Просвіти" ім.Т.Шевченка Валентину Григорівну Комарову з 70-м Днем народження.

Бажаємо здоров'я, щастя, довгих років життя та весни в душі і серці.

З роси і води вам, шановна подруго Валентино.

З повагою, та щирою вдячністю за багатолітню плідну працю на благо української нації Провід КО КУН

ЛЕКЦІЯ

ПРО ПЕРЕКЛАДИ БІБЛІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

27 грудня референт Конгресу Українських Націоналістів Руслан Єгоров відвідав засідання Наукового студентського товариства ім. митрополита Даниїла (Чокалюка) на запрошення духовного наставника товариства священика Павла Мельника.

Руслан Єгоров прочитав студентам богословської академії лекцію на тему "Переклади Біблії українською мовою".

"Переклади Святого Письма рідною мовою – це наріжний камінь, на якому будується українська національна культура. Отож кожен новий переклад Біблії є духовною подією надзвичайної суспільної ваги", – наголосив референт Конгресу.

Особливу увагу лектор звернув на новий повний переклад Біблії українською мовою, зроблений отцем архимандритом Рафаїлом Турконяком.

Адміністрація Київської православної богословської академії подарувала Руслану Єгорову свої наукові видання та висловила надію на подальшу співпрацю.

Прес-служба КУН

Василь СИМОНЕНКО

УКРАЇНІ

Задивляюсь у твої зіниці
Голубі й тривожні, ніби рань.
Крешуть з них червоні блискавиці
Революцій, бунтів і повстань.

Україно! Ти для мене диво!
І нехай пливе за роком рік,
Буду, мамо, горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік...

Ради тебе перли в душу сію,
Ради тебе мислю і творю...
Хай мовчать Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю.

Одійдіте, недруги лукаві!
Друзі, зачекайте на путі!
Маю я святе синівське право
З матір'ю побуть на самоті.

Рідко, нене, згадую про тебе,
Дні занадто куці та малі,
Ще не всі чорти живуть на небі,
Ходить їх до біса по землі.

Бачиш, з ними щогодини б'юся,
Чуєш – битви споконвічний грюк!
Як же я без друзів обійдуся,
Без лобів їх, без очей і рук?

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпука вікова...
Гримотить над світом люта битва
За твоє життя, твої права.

Хай палають хмари бурякові,
Хай сичать образи – все одно
Я проллюся крапелькою крові
На твоє священне знамено

РІЗДВЯНІ БЕРДИ – САМОБУТНЄ ЯВИЩЕ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ

Леся РУПНЯК

В окремих селах Дрогобицького району на Львівщині й досі популярним є такий оригінальний тип ряджения як "берди".

– То є таке, – розповідає пані Оксана Братців з с. Гаї Нижні, – натягне на голову старий рукав, виверне кожух догори струком та й скаче, як дурне.

"Берд" може бути один, а може їх бути ціла група. Рядження – довільне, головним атрибутом одягу є вивернений кожух. Для масок, у яких домінує червоний колір, характерний висолоплений язик. Берди не колядують. Діють вони без конкретного тексту і сценарію. Це суцільна імпровізація виконавців. Старі люди згадували, що з бердами колись ходили ще вовк, коза, ведмідь. Іван Франко свого часу записав сценку гри з Бердою, у якій беруть участь Юриста, вояк Йона (він же пастух), сирота Стах, Чорт, Смерть і, звичайно, сам Берда. Таким чином, можна зробити висновок, що берди в якійсь мірі є віддзеркаленням загального стану суспільства, його продуктивних чи навпаки непродуктивних сил. Традиція, зрештою, збереглася. Персонажі сучасних бердів дуже різні. Одного разу серед бердів мені довелося побачити Доктора, який дотепно, намагаючись лікувати окремих людей і суспільство в цілому, висміював наші проблеми. А ще "Вєрку Сердючку" з її шаблонними жартами. Однак найчастіше мішенню жартів бердів є політики. Наприклад, агітатор за компартію, зустрічалася навіть ціла виборча комісія при підрахунку голосів. Однак берди можуть дозволити собі і негарно пожартувати з господарями, особливо з тими, на кого "мають зуб", або "помститися" дівчатам: "влетит, гі дик, до хати, переверне з лавки коновку з водов або банки в п'єцу попереверта́є, може вкрасти зі стола ковбасу або пампухи і летит далі", – розповідала Оксана Братців.

А ще берди люблять приходити в місця великого скупчення людей – у магазини, на автобусні зупинки, біля клубу – там показують свої імпровізовані вистави. "А молодим дівчатам тогди ліпше не ходити по ночах, бо як котрому хлопчискови дівка сі спротивит або чим го образит, то він піде за берду, і як здибле її вночи на дорозі, то всі лахи на ній подре на шканаті", – розповідали в Нежухові.

Звідки ж взялися берди? Саме слово по-різному трактується в різних словниках. Зокрема, "Етимологічний словник української мови", як і "Новий тлумачний словник української мови", а також словник Даля трактують бердо як "деталь ткацького верстата, що нагадує гребінь". Відповідно бердник – виготовлювач берд. Паралельно подається й інше значення слова – обрив, горб, скеля (каміння), вістря, гребінь.

Іван Франко не дає нам власного трактування цього образу, але робить певні припущення щодо його австрійського походження. Він пише: "Що представляє з себе фігура Берди, головної комічної особи сеї гри, не беруся рішати. Його одяг (кожух навиворіт) зближає його до тих напівміфічних постатей народного культу природи, як коза, тур, що в народних грах і обходах характеризуються таким самим способом. Дещо докладніше можна би сказати про се, якби удалося знайти прототип сеї гри, яка по всякій правдоподібності не місцева, а занесена до Дрогобича вже в австрійських часах (може, через вояків) із Заходу, з Чехії або Морави. На жаль, між рядженими грами, записаними досі в Мораві, не знаходимо ніякого сліду такої гри".

Скориставшись цією підказкою щодо чеського чи словацького походження гри, спробуємо простежити чеські і словацькі звичаї, пов'язані з рядженням.

У контексті бердів цікавим видався звичай, пов'язаний з днем св. Люції. В багатьох районах Чехії і Словакії зберігся звичай переодягатися Люцією: жінка розпускала коси, припудрювала обличчя мукою і загорталася в біле простирадло. В руках Люція тримала пучок гусячого пір'я. Мовчки входячи в дім, вона обмітала пір'ям образи, меблі, обличчя і одяг присутніх. Якщо заставала когось за прядкою, то боляче била по пальцях, оскільки в цей день не можна було прясти. В окремих районах Люція обдаровувала чемних дітей, а нечемних карала.

В Моравії в день св. Люції ходило по селах одночасно кілька Люцій з великими дерев'яними ложками в руках. Вони мовчки танцювали в кожній хаті і відбивали собі такт ложками. Дослідники підкреслюють, що походження маски Люції забуто.

Вранці в день св.. Люції в Словакії ходили хлопчики по хатах з Залізною палицею й говорили:

Приніс вам залізо,
Щоб у вас горшки й миски не бились,
Сокири не ламались.

Крім Люцій у цей день рано-вранці ходили групи молодих хлопців з побажаннями процвітання господарства. В Словенії вони інколи приносили з собою дерев'яну колоду, в хаті ставали на колоду на коліна і так виголошували свої привітання і побажання (звернемо увагу: бердо – ще означає дерев'яну колоду).

Тепер поміркуймо. День св.Люції за католицьким календарем збігається з святом Андрія Первозванного – 13 грудня. Можна припустити, що звичай, завезений в Україну, був просто перенесений в часі туди, де він вписувався більш органічно – на Різдвяні свята. Пройшов він і відповідну трансформацію, оскільки ряджения в Україні здебільшого привілей чоловічий (за винятком поодиноких жіночих вертепів). Тим більше, що в окремих місцевостях Хорватії і Словенії жіночу функцію виконували переодягнені чоловіки. Відповідно трансформувався і одяг, адже білі простирадла в нашій місцевості асоціюються з привидами, мерцями і мають негативне забарвлення. Натомість предки несуть тепло, оборону, підтримку – зокрема, кожух вовною догори віщує добробут, багатство, а ланцюги (залізо), очевидно, служать оберегом.

Якщо ж, ідучи за Іваном Франком, припустити, що звичай прийшов до нас за часів Австро-Угорщини, то можна зробити висновок, що костюм берди трансформувався під німецьким впливом – різдвяні маски в німців переважно одягнені у вивернуті кожухи, мають велику бороду і обличчя, вимазане сажею.

Щодо поведінки бердів, то вона має явно австрійський характер. За твердженням німецького дослідника Ферле, зимові походи в Австрії дуже популярні і починаються вони від дня св. Мартина (11 листопада). Як тільки стемніє, ватаги юнаків і хлопчаків збираються на вулицях. Одягнуті вони переважно у вивернуті кожухи. На їх спинах і поясах висять великі і малі дзвіночки, які одягають на худобу в гірській місцевості. В руках часом мають калатальця і бичі. Підперезані ланцюгами. Ряджені кидають горох у перехожих (горох – символ родючості) і жартома мажуть обличчя сажею зустрічним дівчатам і жінкам.

І ще один австрійський звичай, який, на мою думку, найближче стоїть до бердів, – це перхти. Образ "перхти" породжений давніми австрійськими легендами, однак у його тлумаченні є певні розбіжності. Зокрема, деякі дослідники вбачають у ній якесь давнє

божество германського або слов'янського походження. З'являється перхта в різних ситуаціях. Наприклад, з подарунками для дітей на Різдво. Функція її теж не однозначна: часом вона виступає як покровителька жіночих робіт (пряма аналогія з слов'янською Люцією), особливо прядіння, а часом – як командарм воїнства мертвих. Більше того, розрізняють добрих і злих перхт.

5 січня – "ніч перхти". Власне тоді на вулиці вночі виходить багато перхт. Вони одягнуті в шкури кози або вівці, мають маски з рогами і довгим червоним язиком. Спираючись на довгі палиці, перхти бігають у дні свят через поля і долини, зупиняються в селах, заглядають у вікна, часом заходять у хату, де їм дають їжу. Їхня поява супроводжується шумом, криками, скаканням, що за повір'ям сприяє урожаю. Чим більше перхт, тим більший урожай.

Як же австрійські звичаї з'явилися в Україні і так органічно вплелися в нашу обрядову канву?

Німецькі поселення в Галичині беруть свій початок ще з княжих часів. Данило Галицький з метою пожвавлення економічного життя запрошував на постійне проживання поляків, німців, вірменів. Були це переважно купці, які осідали в містах, і про їхній вплив на місцеву обрядовість говорити не можемо.

Новий період поселенського руху німців у Галичині настає з 1772 року, коли Австрія, в результаті першого поділу Польщі, заволоділа краєм. З того часу йде планове заснування німецьких колоній, в основному сільськими поселенцями. Вони прибували цілими сім'ями. Крім селян, приїжджали також торгівці, ремісники, урядовці, духовенство.

Частина колоній була заснована вже у XIX ст.

Австрійський уряд запросив у Галичину переселенців і з німецьких провінцій, і з сусідніх країн (Пруссії, Саксонії, Баварії,Фландрії, Австрії, Польщі, Чехії). Важливим етапом переселенської політики Великого Курфюрста Фрідріха-Вільгельма було запрошення колоністів з Голландії, в яких його приваблювало вміння високопродуктивно працювати й ефективно господарювати у вкрай несприятливих умовах.

Переселенці Галичини тривалий час, особливо на початках, трималися дещо відособлено від корінного населення, але з часом ця відособленість ослаблювалася. Почали налагоджуватися добросусідські взаємини на побутовому рівні, які нерідко переходили у родинні стосунки. В міру адаптації австрійських поселенців до нового середовища поступово відбувається перехід від контактів у побутовій сфері до взаємного зацікавлення культурними особливостями та перших спроб взаємообміну духовними цінностями. Йдеться про музику, образотворче мистецтво, літературу. Щодо сільської місцевості, то тут обидві сторони були ще більше відкриті для контактів на різних рівнях, оскільки інтереси сусідів не просто стикалися, а тісно переплiталися в різних площинах – господарка, житлове будівництво, справи громадські, шкільництво. До того ж, разом росли і бавилися їхні діти, сусіди ходили в гості один до одного й допомагали в скрутну хвилину, нарешті, одружувалися, і в новій сім'ї поєднувалися дві духовності, дві різних культури. Запозичення, зрозуміло, відбувалися, однак жоден народ при цьому нічого не втратив, не розчинився в більш інтенсивному середовищі.

На жаль, окрім Івана Франка, більше ніхто з дослідників не цікавився бердами – цим безперечно цікавим і самобутнім явищем. Однак, його рацію щодо походження бердів підтверджує сама історія. Села, де ряджені берди збереглися донині, в минулому й справді були німецькими колоніями.

Зібраний польовий матеріал про різдвяно-новорічну обрядовість в селах Гаї Верхні, Болехівці, Михайлевичі, Далява Дрогобицького району, а також в Нежухові, Завадові, Голобутові на Стрийщині, показав, що "гра з бердою" збереглася донині. Цікаво, що популярність її обмежується зазначеною територією, в інших місцях про це навіть не чули. Берди, як правило, ходять 7, 8 і 9 січня. Вони не колядують.

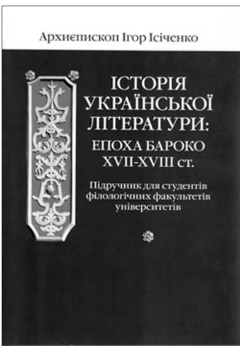
Василь СТУС

НА КОЛИМСЬКІМ МОРОЗІ КАЛИНА

На колимськім морозі калина
зацвітає рудими слізьми.
Неосяжна осонцена днина,
і собором дзвінким Україна
написалась на мурах тюрми.
Безгоміння, безлюддя довкола,
тільки сонце і простір, і сніг.
І котилося куль-покотьолом
моє серце в ведмежий барліг.
І зголілі модрини кричали,
тонко олень писався в імлі,
і зійшлися кінці і начала
на оцій чужинецькій землі.

НОВИНИ. ПОДІЇ. ФАКТИ

ЕПОХА БАРОКО

23 грудня у Києві в книгарні "Є" на вул. Лисенка, 3 відбулась презентація навчального посібника архієпископа Ігоря Ісіченка "Історія української літератури: епоха Бароко (XVII-XVIII ст.)"

У презентації, окрім автора, взяли участь ректор НаУКМА професор Сергій Квіт, член-кореспондент НАН України Микола Сулима (Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка), доктор філологічних наук Юрій Пелешенко (Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка). Модерував зустріч професор Володимир Моренець (НаУКМА).

Фундаментальна праця архієпископа Ігоря блискуче доводить існування багатющої української літературної традиції ще за часів Речі Посполитої та Козацької держави. Українська література тієї доби органічно вписана в загальноєвропейський культурний простір та природно живиться культурною спадщиною духовної традиції Київської Руси-України.

Таким чином новий посібник владики Ігоря, праця над яким тривала не один рік, має цінність не тільки літературознавчу, а й ідейну, гуманітарну. На основі фактологічного матеріалу автор стверджує сучасну ідентичність українців та підносить вартість культурного надбання нашої нації, яке намагались нівелювати у часах колоніального панування.

Руслан ЄГОРОВ

ЗВІЛЬНИТИ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ!

23 грудня представники Вінницької міської організації Конгресу Українських Націоналістів взяли участь у мітингу, організованому Комітетом опору диктатурі.

Біля Вінницької облдержадміністрації та обласної ради учасники мітингу закликали владу звільнити всіх політв'язнів, а також скасувати дискримінаційні положення податкового, житлового, трудового кодексів.

На мітингу виступив голова Вінницької обласної організації КУН В'ячеслав Березовський. Він сказав, що нинішня влада намагається поставити Україну перед вибором: Європа чи Азія, а насправді українців хочуть долучити до неприродних союзів та позбавити європейського майбутнього.

В'ячеслав Березовський наголосив, що політв'язнем сьогодні в Україні є не лише Юлія Тимошенко, а й інші патріоти, які не миряться з окупаційною політикою нинішньої влади.

"Зокрема, це ті хлопці, які знищили ганебний пам'ятник Сталіну в Запоріжжі. Сьогодні підконтрольні владі суди починають виносити рішення, щоб на центральні площі українських міст повернувся тиран Ленін. Маємо такий свіжий приклад в Черкасах. Але ми цього не допустимо", – підкреслив лідер вінницьких конгресівців.

Вінничани, присутні на заході, одностайно висловились за встановлення у Вінниці

пам'ятника Тарасові Шевченку на центральній площі міста.

Прес-служба Вінницької обласної організації КУН

НА ЗАСІДАННІ ПОЛІТРАДИ

Голова КМО КУН Юрій Шепетюк поінформував політраду КМО про рішення Головного Проводу, а також поставлені ним завдання перед регіональними організаціями на 2012 рік.

Голови районних осередків КУН Києва прозвітували про виконану роботу у поточному році. Після цього було обговорено перспективи участі кунівців столиці у виборах до Верховної Ради – 2012.

Василь Давидчук від імені наукової ради Конгресу відзначив проведений у листопаді круглий стіл "Аграрна реформа у контексті національної та соціальної справедливості" і поінформував політраду про його рішення.

На політраді також обговорили відзначення 1 січня у Києві 103-ї річниці з дня народження Провідника ОУН(р) Степана Бандери.

У "різному" Юрій Шепетюк зачитав рішення КМДА законсервувати фундамент Десятинної церкви. "Вважаю рішення столичної влади нашою перемогою, оскільки КМО КУН одна з найперших постала на захист української святині. Проте наша боротьба на цьому поприщі ще не закінчена, допоки на Старокиївській горі бовваніє незаконно встановлена каплиця УПЦ МП", – наголосив голова Київської міської організації КУН.

Прес-служба КУН

НЕ ДАМО "РЕАНІМУВАТИ" ЛЄНІНА У ЧЕРКАСАХ!

"Як стало відомо, черкаські комуністи мають намір повернути пам'ятник Лєніну на центральний майдан міста – Соборну площу. Нещодавно Соснівський районний суд міста Черкаси виніс постанову про незаконність демонтажу пам'ятника у 2008 році", – каже голова Черкаської обласної організації КУН Максим Савченко.

"Демонтаж відбувся за рішенням виконкому Черкаської міської ради на виконання указів тодішнього Президента України Віктора Ющенка, тож виникає запитання, чим керувався суддя, який ухвалив цю постанову – нормативними актами України чи "апрєльскімі тезісами" Ілліча", – продовжує Максим Савченко.

Політик наголошує, що Черкащина неабияк постраждала від "діянь" цього ката. "Саме за наказами Володимира Лєніна знищувалась Холодноярська республіка та впроваджувались так звані "продрозверстки". Саме Ленін розв'язав війну проти Української Народної Республіки та був ініціатором "червоного терору" по всій країні", – зазначає націоналіст.

За словами Максима Савченка, обласна та міська організації КУН докладуть зусиль, аби завадити "реанімації" Лєніна в Черкасах.

"Ми будемо апелювати до громадськості, місцевої влади, проводити публічні заходи, розповсюджувати листівки. Переконаний, що абсолютна більшість містян не бажає бачити пам'ятник злочинцю у своєму місті. Зараз, як і три роки тому, знову актуальним постає гасло "Геть Лєніна з Черкас!", – підкреслює голова Черкаської обласної організації КУН.

Прес-служба КУН

НІ – ЧУЖОЗЕМНІЙ ЕКСПАНСІЇ

Ухвалення парламентом Угорщини закону про створення міністерства у справах закордонних угорців свідчить про прагнення цієї держави нарощувати вплив у прикордонних областях сусідніх країн, вважає голова Закарпатської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Олександр Сачко.

"Закарпаття давно відчуває підвищену увагу Угорщини до себе, адже тут проживає багатотисячна громада етнічних угорців, через яку можна впливати на ситуацію в регіоні. І при цьому декілька десятків тисяч закарпатців уже мають паспорти закордонного угорця. Тобто треба чітко усвідомлювати, що ці люди вже втягнені в орбіту інтересів іншої держави, хоча фактично є громадянами України", – наголошує Олександр Сачко.

На думку політика, така тенденція є дуже небезпечною, тому активізацією діяльності Угорщини на Закарпатті має зацікавитись Служба Безпеки України.

"І Конгрес Українських Націоналістів, й інші громадські та політичні організації Закарпаття неодноразово зверталися в СБУ з вимогою розібратись із ситуацією щодо надання іншими державами паспортів громадянам України. Проте відповіді ми не отримали", – розповідає голова Закарпатського КУН.

Олександр Сачко переконаний, що Українська держава має рішучіше протистояти експансіоністській політиці сусідніх країн, зокрема, Угорщини, щодо Закарпаття.

Прес-служба КУН

ВШАНУВАТИ – НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ

Народний депутат України Володимир В'язівський (фракція "Наша Україна – Народна самооборона") подав на розгляд парламенту проект постанови про відзначення 100-річчя Провідника Організації Українських Націоналістів Ярослава Стецька.

"З метою вшанування пам'яті видатного громадсько-політичного і державного діяча, провідника українського визвольного руху Ярослава Стецька, патріотичного виховання громадян на прикладі його самовідданого служіння Україні, Верховна Рада України постановляє: 1. Урочисто відзначити на державному рівні 100-річчя з дня народження Ярослава Стецька", – йдеться в проекті постанови.

21 грудня також було зареєстровано проект постанови Верховної Ради України про відзначення 70-річчя Української Повстанської Армії, внесений групою депутатів фракції "Наша Україна – Народна самооборона".

"Ми сподіваємось, що народні депутати проголосують за постанову щодо вшанування 100-річчя Ярослава Стецька, який особисто виголошував Акт про відновлення Української держави 30 червня 1941 року у Львові, змагав за незалежність України до останнього дня свого життя. Конгрес Українських Націоналістів також закликає парламент України визнати велику роль Української Повстанської Армії в історії національно-визвольних змагань українського народу та ухвалити постанову про 70-річчя створення УПА", – прокоментував новини Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь.

Прес-служба КУН

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ

ПОСЛАННЯ ГОГОЛЮ

Не дивись у сніги на дорогу оту,
Не дивися на заячий слід у сльоту,
Не дивись на крило, не дивись на стебло,
Не дивися на те, що було і цвіло.

Не дивися на небо, де хмари пішли,
Не дивися на сон, де наснилися ми,
Не дивись на сльозу, що покинута в пил,
Не дивися на пил полинових могил.

Не дивися на люд і на вулик його,
Не дивись на ім'я від наймення його,
Не дивися на те, на що завжди дививсь, –
Ні на що, ні на що, ні на що не дивись!

Не люби свого батька – ту руку стару,
Не люби його саду вишневу кору,
Не люби свою матір в печалі й жалі,
Не люби її кроки м'які і малі.

Не люби свого сина від колиски його,
Не люби товариства від порогу його,
Не люби всього світу, себе не люби,
Не люби свого духу – домовину роби!

1969

ПІДТРИМАЙМО БІЛОРУСЬКИХ ПОБРАТИМІВ!

М.КОХАНІВСЬКИЙ

Білоруська влада вкотре показала свою слабкість і страх перед дієвими опозиційними силами, застосувавши арешти до учасників мирної акції до річниці виборів президента у Мінську 19 грудня, переконаний координатор Комітету визволення політв'язнів, член Конгресу Українських Націоналістів Микола Коханівський.

Як повідомили незалежні білоруські ЗМІ, серед затриманих – Аляксандр Макаєв, білоруський активіст, член руху солідарності "Разом". Його засудили до 10 діб арешту. М.Коханівський вважає, що білоруська влада на чолі із Лукашенком мститься патріотам за їхню активну діяльність за межами країни.

"Нещодавно у Києві проходили дні солідарності із Білоруссю. 13 грудня на показі фільму "Беларуская мара", організованого рухом "Разом" за підтримки Конгресу Українських Націоналістів, виступав і Аляксандр Макаєв, який розповідав про нелегку боротьбу із режимом Лукашенка. А 19 грудня його вже заарештували в Мінську", – розповідає Коханівський. Він наголошує, що українці мають підтримати в складні часи своїх білоруських побратимів.

"19 грудня Комітет визволення політв'язнів провів офіційну зустріч у Києві із головою опозиційного руху "Разом" В'ячеславом Сівчиком, на якій організації обмінялись списками політв'язнів для взаємної допомоги. Зокрема, КВП вже розпочав кампанію на підтримку молодого білоруського націоналіста Євгена Васьковича", – зазначив М.Коханівський.

Прес-служба КУН

УКРАЇНА СМІЄТЬСЯ

Остап ВИШНЯ

ЧУХРАЇНЦІ

ПЕРЕДМОВА

"Чухраїнці", як ми знаємо, це дивацький нарід, що жив у чудернацькій країні "Чукрен".

Країна "Чукрен" була по той бік Атлантиди.

Назва – "чухраїнці" (і про це ми знаємо) – постала від того, що нарід той завжди чухався...

Країна "Чукрен", як про те свідчать матеріали, знайдені при розкопках гробниці чухраїнського царя Передеріматнюріохора, розлягалася на чималій просторіні від біблійської річки Сону до біблійської річки Дяну. Біля річки Дяну простягалося пасмо так званих Кирпатих гір. Це – на заході...

Південь країни "Чукрен" обмивало море з водою синього кольору.

В синє море текла найулюбленіша чухраїнцями річка Дмитро. А на південному заході була велика річка Дсітро. Од цих річок і чухраїнці прибрали назв: наддмитрянців і надситрянців. Наддмитрянці – це ті, що жили над річкою Дмитром, а надситрянці – над Дсітром.

Чухраїнців було чимало – щось понад тридцять мільйонів, – хоч здебільша вони й самі не знали, хто вони такі суть...

Як запитають було їх:

– Якої ви, лорди, нації?

Вони, почухавшись, одповідають:

– Та хто й зна?! Живемо в Шенгерієвці. Православні.

"Чукрен" була країна хліборобська. На ланах її на широких росли незнані тепер хліба: книші, паляниці, перепічки...

А найбільше чухраїнці любили на вгородах соняшники.

– Хороша,– казали вони,– рослина. Як зацвіте-зацвіте-зацвіте. А потім як і схилиться і стоїть перед тобою, як навколішках... Так ніби він – ти, а ти – ніби пан. Уперто покірлива рослина. Хороша рослина.

Мали чухраїнці цілих аж п'ять глибоко національних рис. Ці риси настільки були для них характерні, що, коли б котрийсь із них загубився в мільйоновій юрбі собі подібних істот, кожний, хто хоч недовго жив серед чухраїнців, вгадає:

– Це – чухраїнець.

І ніколи не помилиться...

Його (чухраїнця) постать, його рухи, вираз, сказать би, всього його корпуса – все це так і випирає оті п'ять головних рис його симпатичної вдачі.

Риси ці, як на ту старовинну термінологію, звалися так:

1. Якби ж знаття.
2. Забув.
3. Спізнивсь.
4. Якось то воно буде!
5. Я так і знав.

Розглянемо поодинці всі ці п'ять характерних для чухраїнця рис.

Нагадаємо тільки, що розкопані матеріали сильно потерпіли од тисячолітньої давнини, а декотрі з них й понадривані так, ніби на цигарки, хоч матеріали ті ні на книжки з сільського господарства, ні на газети не подібні.

Одну з книжок, писану віршами, викопано разом із глечиком.

Академіки кажуть, що, очевидно, чухраїнці накривали глечики з молоком поезією: настільки в них була розвинена вже тоді культура.

Книжка дуже попсована, вся в сметані. Сметана та взялася струпом. Хімічний дослід того струпа виявив, що то – крейда. Як догадуються вчені, сметану ту було накрито книжкою біля якогось великого міста.

Отже, дуже тяжко працювати над тими матеріалами. Через те характеристика кожної національної чухраїнської риси може бути не зовсім повна.

Ми зарані просимо нам те дарувати. Не ми в тому винні, а тисячоліття.

Вивчати науково кожну окрему рису ми, за браком часу й місця, навряд чи зможемо.

Доведеться обмежитись наведенням для кожної з них наочних прикладів: так, ми гадаємо, буде й швидше, й для широкого загалу зрозуміліше.

Якби ж знаття.

Найхарактерніша для чухраїнців риса. Риса-мати. Без неї чухраїнець, а риса ця без чухраїнця – не риса.

Постала ця риса в чухраїнців от з якого приводу. Вшивав один із них хату. Зліз аж до бовдура і посунувся. Сунеться й кричить:

– Жінко! Жінко! Соломи! Соломи! Соломи!..

Геп!

– Не треба...

Це, значить, кричав чухраїнець жінці, щоб вона, доки він гепне, соломи на те місце, де він гепне, підіслала. Не встигла жінка цього зробити. Тоді виходить: "Не треба". І от після цього й укоренилася глибоко ця риса в чухраїнцеву вдачу. Як тільки яка притичина, зразу:

– Якби ж знаття, де впадеш,– соломки б підіслав.

Або:

– Якби знаття, що в кума пиття...

І так в кожнім випадку життя чухраїнського цивілізованого.

От будують чухраїнці якунебудь будівлю громадську. Збудували. А вона взяла і упала. І зразу:

– Якби ж знаття, що вона впаде, ми б її не сюди, а туди будували.

Є серед матеріалів характерний запис, як поперевах чухраїнці свою культуру будували. Узялися дуже ретельно... А потім за щось завелись, зразу за голоблі (була в них така зброя, за манір лицарських середньовічних списів) та як зчепились полемізувати... Полемізували-полемізували, аж дивляться – у всіх кров тече... Тоді повставали й стогнуть:

– Якби ж знаття, що один одному голови попровалюємо, не бились би.

Сильно тоді в них культура затрималася... Та й не дивно: з попроваленими головами не дуже культурне життя налагодиш...

Вирішили якось вони театр організувати. Запросили спеціальну людину. Бігали, говорили; обговорювали. Хвалилися, перехвалювалися. Підвела їх та людина: не організувала театра, а зовсім навпаки.

Тоді почухались.

– Якби ж знаття...

І почали знову.

І не було жоднісінького чухраїнця без отого знаменитого:

– Якби ж знаття...

Якось-то воно буде. Я так і знав.

З цією головною рисою тісно з'єднані четверта й п'ята риси в чухраїнців, а саме: "якось-то воно буде" та "я так і знав".

Коли чухраїнці було починають якусь роботу, хоч би в якій галузі їхнього життя та робота виникла, і коли хто-небудь чи збоку, чи, може, трохи прозорливіший зауважив:

– А чи так ви робите?

Чухраїнець обов'язково подумає трішки, почухається і не швидко прокаже:

– Та якось-то вже буде!

І починає робити...

Коли ж побачить, що наробив, аж пальці знати, тоді:

– Я так і знав!

– Що ви знали?

– Та що отак буде!

– Так навіщо ж ви робили?

– Якби ж знаття...

– Так ви ж кажете, що знали?

Так я думав, що якось-то воно буде!

Один індійський мудрець, коли йому про це тоді розповідали, сказав:

– Дивне якесь perpetuum mobile.

Забув. Спізнивсь.

Друга риса – "забув" і третя – "спізнивсь" характерні так само риси для чухраїнців, але вони особливих пояснень, гадаємо, не потребують...

– Чому ви цього не зробили?

– І-і-і-ти! Забув! Дивись?!

Або:

– Чого ж ви не прийшли?

– Та засидівсь, глянув, дивлюсь – спізнивсь! Так я й той... облишив. Якось-то, сам собі подумав, воно буде.

Істинно дивний народ.

Країну "Чукрен" залила стихія разом із Атлантидою. Один чухраїнський поет, грізної стихії перелякавшися, заліз на височенну вербу й чекав смерті. Коли вода вже заливала його притулок, він продекламував журно:

Ой, поля, ви, поля,
Мати рідна земля,
Скільки крові і сліз
По вас вітер розніс.

А в цей момент пропливав повз ту вербу атлантидянин і, захлинаючись уже, промовив:

– І все по-дурному!

ПІСЛЯМОВА

Читав я оці всі матеріали, дуже сумно хитаючи головою. Прочитавши, замислився і зітхнув важко, а з зітханням тим само по собі вилетіло:

– Нічого. Якось-то воно буде. Тьху!

Дмитро ПАВЛИЧКО

ТИ ЗРІКСЯ МОВИ РІДНОЇ...

Ти зрікся мови рідної. Тобі
Твоя земля родити перестане,
Зелена гілка в лузі на вербі
Від доторку твого зів'яне!

Ти зрікся мови рідної. Ганьба
Тебе зустріне на шляху
вузькому…
Впаде на тебе, наче сніг,
журба –
Її не понесеш нікому!

Ти зрікся мови рідної. Нема
Тепер у тебе роду, ні народу.
Чужинця шани ждатимеш
дарма –
В твій слід він кине сміх –
погорду!

Ти зрікся мови рідної...

ЛЬВІВСЬКІ НОВИНИ

ДЕНЬ, БАГАТИЙ НА ПОДІЇ

День 20 грудня у Львові був насиченим. У Ліцеї імені героїв Крут освячено капличку для майбутніх українських офіцерів, що, безумовно, є заслугою керівника ліцею Романа Саляка. Саме завдяки йому, активістові Спілки офіцерів України, талановитому вихователю і педагогу, цей навчальний заклад став справжньою кузнею молодих воїнів.

Каплицю освятив єпископ УГКЦ Венедикт. При освяченні були присутні близько десяти священиків, представники громадськості. Від ЛОО КУН на акції був присутній член Спілки офіцерів Андрій Микуш.

Львів. Пл. Ринок, 10 – будинок товариства "Просвіта" 1938 рік

Цього дня у Львові сталася ще одна знакова подія. У проймі між вулицями О.Нижанківського та проспектом Шевченка відкрито пам'ятник Володимирові Івасюку, видатному українському композитору сучасності, який загинув за загадкових обставин.

Спорудження цього пам'ятника ініціював і профінансував відомий український співак Святослав Вакарчук.

Звичайно, однією з головних новин для націоналістів стала ухвала Львівської обласної ради про проголошення 2012 року – роком Ярослава Стецька, видатного діяча Української держави, лідера ОУН та Антибільшовицького блоку народів.

ЛОО подала свої пропозиції до ювілейної програми заходів. У відповідності до рішення Політради ЛОО Конгресу пропонується провести урочисту академію, створити у Львові музей, встановити пам'ятну таблицю. Звісно, створення музею у Львові є справою тривалою, тому запропоновано у рік 100-ліття Ярослава Стецька зорганізувати виставки у діючих музеях: історичному, Бібліотеці націоналістичної літератури ім. О.Ольжича та Народному музеї Слави Стецько у Юшківцях на Жидачівщині. До речі, цей музей пропонується підпорядкувати Львівському історичному музею, що дозволить забезпечити закладу стабільне бюджетне фінансування.

У зв'язку з насиченістю подіями в січні планується здійснити виїзд до Стрия, де споруджений з ініціативи КУН поки що єдиний пам'ятник Ярославу Стецьку на Львівщині. Поїздка має завершитися у Юшківцях.

Урочиста академія у Львові, мабуть, відбудеться у травні, напередодні Дня Героїв. Остаточний календар заходів затвердить ювілейний комітет, до якого увійдуть і представники ЛОО КУН.

Добрі сподівання на реалізацію ювілейної програми заходів до 100-річчя Ярослава Стецька підсилює й те, що після тривалої реставрації фасаду відкрито будинок "Просвіти" на пл. Ринок, 10 у Львові, в якому 30 червня 1941 року було проголошено Акт відновлення Української Держави і створення Державного правління на чолі з Ярославом Стецьком.

Ігор ДАНИЛИХА

СТРІЧКА ПРО СЛУЖБУ БЕЗПЕКИ ОУН

22 грудня у м. Львові в кінотеатрі ім. О. Довженка відбулася прем'єра документального фільму "Служба безпеки ОУН. Зачинені двері".

Нову документальну стрічку режисера Віталія Загоруйка, уродженця донецького краю, презентував меценат фільму Андрій Гудзоватий і його товариші.

Великий сучасний кінозал не міг вмістити всіх охочих, люди стояли в проходах залу. У фільмі йдеться про широке поле діяльності СБ ОУН, починаючи з "лігва" нацистів і закінчуючи "лігвом" московських окупантів. Практично вся територія нинішньої Української держави, а також Холмщина, Кубань були театром дій ОУН та її спеціального підрозділу СБ.

"По закінченню фільму зал довго аплодував стоячи, у першу чергу, героям фільму – бійцям СБ ОУН, та, звичайно, людям, які доклалися до створення фільму, – розповів заступник Голови КУН, в.о. голови Львівської обласної організації КУН Роман Дідусь, який відвідав презентацію фільму. – У фойє кінотеатру ще довго йшло жваве обговорення стрічки, відчувалася енергетика єднання, енергія до створення єдиної потужної націоналістичної сили, якій би нація довірила своє майбутнє у цей непростий і небезпечний для подальшого існування України час".

"Глядачі побачили у фільмі велич духу українських націоналістів, їхню свідому жертовність в ім'я нації і майбутньої держави", – резюмував Роман Дідусь.

Прес-служба КУН

"РАДІСТЬ У СЕРЦЕ ВІРШАМИ СТУКАЄ, СТУКАЄ, СТУКАЄ..."

Ольга ЯВОРСЬКА

Грудень

Нарешті сніг…
Бо так уже боліло
Те сіре поле
З карканням ворон.
Нарешті біло,
О, нарешті біло.
І серце знову
Віднайшло перо.

Передріздвяння…
Передноворіччя…
Промерзлу землю
Спокій огорта.
Хтось душу кличе,
Так хтось душу кличе
У коляду,
У молоді літа.

Нарешті сніг…
Виблискує натхненно,
Господній світ
Чекає торжества.
З височини
Всміхається до мене
Яскрава зірка
Божого Різдва.

На свят-вечір

Душа наповнена тишею,
Вечір морозом хукає,
Радість у серце віршами
Стукає, стукає, стукає…

Понад снігами – дзвонами,
У кишенях – горіхами,
Щиро до неба молимось,
Ділимось горем і втіхами.

Місяць між хмарами сяє,
Світяться зорі красою,
Люди Христа зустрічають
Кутею і колядою.

Свят-вечір

Крізь недугу, сніги і жалі
Лину серцем до рідного дому:
Там десь свічка горить на столі,
Батько вносить до хати солому.

Там ялинка в предивній красі,
Там забуто невдачі і лихо;
"Отче наш" – на колінах усі
Промовляють за батьком тихо.

Кутю мати на стіл подає,
Всі куштують святкові трави, –
І сльозою між ними стає
Мій задуманий погляд ласкавий.

Різдвяні свята

У Різдвяні свята
Щедрість ходила,
Добром посівала,
Серцем говорила:
Я – Щедрість.
Ходжу я всюди.
Будьте добрі, люди,
Будьте щедрі, люди!
Щедрі на ласку,
На мудрі діла,
У Різдвяну нічку
Запалюйте свічку,
Щоби рідна мова
Знову розцвіла.
Кожному згадаю,
З якого він краю,
З якого він роду,
З якого народу.
З колоссям пшениці,
У вінку з калини
Ходжу я сьогодні
По всій Україні.
У міста і села,
До кожного дому, –
Будьте, люди, добрі
І щедрі в усьому!
Не в кожній оселі
На мене чекають, –
Є такі, що вдруге
Христа розпинають.
Все одно іду я
До кожної хати:
Прокидайтесь, люди!
Скільки можна спати?
Єднайтеся в мирі –
Ви ж одна родина,
Одна у вас мати –
Рідна Україна!

* * *

Різдво… Радіймо, наш Спаситель з нами,
Це світло правди, це найвища суть.
Чому ж кидаються брутальними словами,
І в день святий так безпробудно п'ють?

Ішов вертеп різдвяний урочисто,
Немов з'явились з казки або сну,
Душа всміхалася так трепетно і чисто,
Допоки хтось в обличчя не дихнув.

Це ж "ангел" п'яний по снігу петляє,
І в "пастухів" скривилися роти.
Чи ж цей вертеп Господь благословляє,
Чи, може, гнівом сипле з висоти?

* * *

Натхнення мрій, зимуй собі зі мною…
І ми зуміємо у цей безумний час
Піднятися до неба з колядою,
Де зірка щастя привітає нас.

Сніг заіскриться світлом предковічним,
(Без мрії щастя справжнього нема).
Блаженність свята, праведна і вічна,
Огорне нас, як коляду зима.

Водохреці

Мороз – вогнем, а людно – як ніколи,
Прозяблі душі дивний спів торка.
Гарячі очі – зорями довкола,
Приймає святість трепетна ріка.

Христос Хрещається! Як ніжно дзвонять дзвони!
Вся Україна лине до Христа.
Свічки горять під небом безборонно,
Молитву шепчуть душі і вуста.

с.Тур'є
Старосамбірського району
Львівської області

ЗВИЧАЇ ТА ОБРЯДИ

ЧАР АНДРІЇВСЬКОЇ НОЧІ

Мабуть, немає нічого прекраснішого в культурі кожного народу, як його звичаї і традиції, як і чогось такого, щоб могло виразніше й сильніше передати сутність цього народу, його національний характер і дух. Це дуже добре розуміють в молодіжній референтурі Конгресу Українських Націоналістів, як і те, що зараз українська культура через економічну кризу й недолугу державну політику в занепаді. Власне тому молоді кунівці мають за обов'язок відроджувати народні звичаї, прищеплювати любов до них, розуміння їх значимості для виховування патріотизму й національної гордості перед усім у молодіжному середовищі. Вже вп'яте цього року у Львові проводились Андріївські вечорниці, і вдруге – спільно з Організацією української молоді "Спадщина". Щоб відтворити казку незабутньої Андріївської ночі, молоді націоналісти уважно вивчали історію. З різних джерел вони довідалися, як відбувалися такі вечорниці в давнину. З'ясувалося, що вечорниці – типовий вид дозвілля молоді. Вони починалися пізньої осені і тривали до початку Великого посту. Молодь винаймала простору хатину в самотньої жінки, яка під час вечорниць стежила за дотриманням звичаю. Основою буденних вечорниць була робота, в основному жіноча. Дівчата вишивали, пряли, шили. Хлопці ж розповідали різноманітні історії, казки, співали пісні, танцювали, залицялися, а головне – приглядалися до дівчат, зважували, котра справді може стати гідною господинею в їхньому домі. Адже на вечорницях, окрім господарських, дівчата показували ще й свої кулінарні та мистецькі здібності – готували їжу, співали, танцювали.

На святкових вечорницях молодь в основному розважалася.

Андріївські вечорниці віддавна вважалися особливими, а ніч – доленосною! Дівчата напередодні свята ворожили на долю. Хлопцям – єдиний раз у році офіційно дозволялося побешкетувати.

Першими на вечорниці ще до заходу сонця приходили дівчата, аби встигнути до приходу хлопців приготувати спільну вечерю і, найголовніше, спекти Калиту (Калету, Короля) – круглу пшеничну паляницю з отвором посередині чи збоку. Кожна з дівчат місила свою невеличку частинку, замовляючи її на коханого, а потім ці шматочки клали до спільної діжі, додавали родзинки, сушені вишні, горіхи і формували Калиту. Далі починалися забави, пов'язані із кусанням Калити. Тут уже хлопці мусили продемонструвати і спритність, і силу, і почуття гумору, і, зрештою, щедрість. Бо за те, що "калита солодка була", мусіли дати дівчатам гроші на стрічки.

Тож, добре озброївшись знанням минувшини, почали ми свої вечорниці. Усіх бавили Віктор Пашник зі своїми ліричними баладами, гурт "Вежі" з піснями на слова Олега Ольжича та "Бузиновий Яр" з драйвовим і одночасно ліричним фольком.

Вирішили віддати данину моді, сучасним уподобанням і новітнім технологіям. Цього року вперше пропонувалося ворожити через Інтернет, але всі дуже швидко зрозуміли, що давні ворожіння і традиції на Андріївських вечорницях набагато кращі. Адже ніякий Інтернет не подарує такого "шаленого" задоволення, як добра стара забава. Хлопці билися подушками, їли вареники на швидкість. Разом парубоцька та дівоцька громади співали українських пісень, змагаючись, хто більше знає пісень про кохання. Відбувся "Аукціон поцілунків", де за файних хлопців дівчата "платили" поцілунками… Ще й торгувалися! Пізніше всі вчилися танцювати давніх українських танців "Ойра" та "Гречаники". А скільки дивного чару, сердечної тривоги і щасливого очікування принесло ворожіння! Бо… як не кажіть, а щось-таки в ньому є. Тому з завмиранням серця капали віск на воду і видивлялися майбутню долю; переставляли чоботи до порога, щоб довідатися, чий першим стане на поріг – тій дівчині першою заміж іти; кидали чоботи через плече: куди вказав носок – звідти чекай судженого; а ще годували хлопців кашею: кого першого дівчина зловила, той за ложку каші каже своє ім'я – і так буде називатися суджений; в мисці із зерном шукали різні предмети, які означають майбутню професію чоловіка; на волосинці опускали перстень у склянку, скільки разів стукне до стінки – через стільки років вийде дівчина заміж. Ворожили на мисці з водою: пускали кораблики з горіхового лушпиння та свічкою – до якого папірця з іменем, прикріпленим на краю миски, припливе, так буде називатися суджений….

Годували песика Рекса варениками (песик імайже член організації, це його треті вечорниці), Рексик з'їв чемно всі вареники (певно дуже хотів, щоб усі дівчата вийшли заміж).

І звичайно… кусали Калиту. Паном Калитинським обрали Андрія Шпіцера. І смакували вечерею: дівчата приготували вареники з шкварками та сметаною, канапки з салом, кожна спекла щось солоденьке, потім визначали, хто краща господиня.

Мар'яна МАКСИМІВ,
секретар ЛМО КУН

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9